

СУБ'ЄКТИ ПРОТИДІЇ НЕЛЕГАЛЬНІЙ (НЕЗАКОННІЙ) МІГРАЦІЇ В УКРАЇНІ

НОВІЧЕНКО Андрій Васильович - аспірант Харківського національного університету внутрішніх справ

DOI:10.32782/NP.2020.2.15

На сьогодні реалізація державної політики у сфері незаконної міграції має багато прогалин. Україна, як держава, зіткнулася з відсутністю ефективної системи правового регулювання міграційних процесів, які створюють загрозу в країні, сприяють зростанню злочинності та утворенню організованих злочинних груп, обумовлюють загострення соціальної напруги в суспільстві. Тому постає актуальним питання щодо визначення завдань та функцій суб'єктів протидії нелегальній міграції. Досліджено питання видів суб'єктів протидії нелегальній міграції в Україні та їх функцій і взаємна співпраця.

Ключові слова: суб'єкти протидії, державне управління, міграційна політика, нелегальна міграція, національна безпека, державне регулювання міграційної політики, ефективність міграційної політики, протидія нелегальній міграції.

Постановка проблеми

Досить довго в Україні існує соціально-політична криза, яка впливає на міграційну сферу. На сьогодні рівень нелегальної (незаконної) міграції, виїзд за межі держави різних категорій працездатного населення неможливо контролювати, ці негативні дії шкодять сталому розвитку України. Усунення основних із зазначених негативних явищ можливе за рахунок взаємної співпраці суб'єктів протидії нелегальній міграції, виконання ними своїх функцій і завдань щодо зменшення міграційних явищ у державі.

Аналіз останніх досліджень і публікацій

Проблеми протидії нелегальній міграції вивчали різні науковці. З'ясування особливостей адміністративно-правового регулювання у сфері міграції, статусу суб'єктів протидії нелегальній міграції, зокрема державного впливу на міграційні процеси, діяльності з протидії міграційним правопорушенням й застосування заходів примусу до іноземців та осіб без громадянства проводилося з урахуванням робіт О.О. Бандурки, Сафонов Ю.М. у своєму дослідженні «Міграційна політика та міграційні процеси в Україні» дає тлумачення таким процесам та їх вплив на економіку в державі. Праці таких вчених, як Загороднього А.Ф., Малиновської О.А., Тиндика Н.П., розглядають суб'єктів протидії нелегальній міграції як суб'єктів, взаємозалежних та співпрацюючих між собою. Олефір В.І. досліджував статистичні дані щорічної міграції в Україні. У працях Римаренка Ю.І., Чеховича С.Б. визначається тлумачення суб'єктів протидії нелегальній міграції та їх види в Україні.

Метою статті є визначення системи суб'єктів протидії нелегальній міграції в Україні. Її новизна полягає в тому, що всі суб'єкти протидії нелегальній (незаконній) міграції зможуть більш-менш контролювати потоки мігрантів, тільки співпрацюючи один з одним. Завданням статті є визначити суб'єктів протидії.

Викладення основного матеріалу

Україна через старіння населення і низький рівень народжуваності швидкими темпами наближається до демографічної кризи, що матиме деструктивні наслідки, в першу чергу, в економічній сфері, через зниження обсягу внутрішнього ринку та чисельності робочої сили. Нелегальне її переміщення, зокрема за межі України, ще більше посилює цю кризу.

Безпосередній контроль за розгортанням міграційних потоків здійснюється на основі національного законодавства, яке є основоположним при формуванні міграційної політики держави. Окрім створення національної правової бази, запорукою успішної реалізації державної міграційної політики є формування інститутів, відповідальних за управління зовнішньою трудовою міграцією; належне кадрове впорядкування спеціалізованих органів державної влади; забезпечення достатньої матеріальної та фінансової бази регулювання міграційного руху; утвердження наукового та інформаційного супроводу управлінського процесу.

Державна міграційна політика (ДМП), що спрямована на протидію нелегальній міграції, визначається низкою нормативно-правових документів, серед яких [1]:

- Закон України «Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства»;
- Кодекс України про адміністративні правопорушення (ст. 203–206);
- Кодекс адміністративного судочинства України;
- спільний наказ МВС, Мінсоцполітики України, МОН України «Про затвердження Порядку проведення заходів щодо здійснення нагляду та контролю за виконанням законодавства в міграційній сфері» від 04.09.2013 р. № 850/536/1226;
- спільний наказ МВС, Адміністрації Державної прикордонної служби України, Служби Безпеки України «Про затвердження Інструкції про примусове повернення і примусове видворення з України іноземців та осіб без громадянства» від 23.04.2012 р. № 353/271/150;
- спільний наказ МВС України, МОЗ України, Адміністрації Державної прикордонної служби України «Про матеріально-

побутове і медичне забезпечення іноземців та осіб без громадянства, що утримуються в пунктах тимчасового перебування іноземців та осіб без громадянства, які незаконно перебувають в Україні, і пунктах тимчасового тримання та спеціально обладнаних приміщеннях» від 17.04.2012 р. № 336/268/254;

- спільний наказ МВС України, МЗС України, Мінінфраструктури України, Мінфіну України, СБУ «Про затвердження Порядку обміну інформаційно-аналітичними матеріалами між суб'єктами інтегрованого управління кордонами» від 01.09.2015 р. № 1050/254/341/749/562.

Державний контроль за дотриманням законодавства у сфері міграції (імміграції та еміграції), у тому числі протидії нелегальній (незаконній) міграції, громадянства, реєстрації фізичних осіб, біженців та інших визначених законодавством категорій мігрантів, регламентується такими нормативно-правовими документами:

- Законом України «Про міграцію»;
- Законом України «Про свободу пересування і вільний вибір місця проживання в Україні»;
- Кодексом України про адміністративні правопорушення (ст. 197-201, ч. 1 ст. 203, ст.ст. 204, 205, 206);
- наказом МВС України «Про затвердження Інструкції з оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення ДМС» від 28.08.2013 р. № 825.

Угодою про асоціацію між Україною, з одного боку, та Європейським Союзом, Європейським Співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншого боку [2], строк дії якої необмежений, передбачається запровадження всеохоплюючого діалогу щодо ключових питань у сфері міграції, включаючи нелегальну міграцію, з метою управління міграційними потоками. Важлива увага приділяється забезпеченню мобільності громадян і поглибленню візового діалогу, зокрема, шляхом запровадження безвізового режиму.

Починаючи з 11 червня 2017 року, безвізовий режим між Україною та ЄС дозволить громадянам України вільно перетинати міждержавні кордони країн ЄС, що збільшує потоки мігрантів (іммігрантів,

емігрантів) та потребує впровадження в національному законодавстві нових підходів для протидії нелегальної міграції в системі забезпечення національної безпеки України через державну міграційну політику в умовах децентралізації.

Загальний обсяг внутрішньої міграції в 2014 році становив 9% від економічно активного населення в Україні [3]. Російська Федерація надалі залишається основною країною призначення для українських трудових мігрантів, особливо для короткострокових трудових мігрантів. Польща, Чеська Республіка та Італія були найважливішими напрямками для довгострокових трудових мігрантів. У цілому, на п'ятірку країн призначення (Російську Федерацію, Польщу, Чеську Республіку, Італію й Білорусь) припадає близько 80% від загального обсягу короткострокових і довгострокових міграційних потоків. При порівнянні поточної структури трудової міграції з потенційною результати аналізу цього дослідження вказують на такі можливі зміни:

- більший обсяг довгострокової трудової міграції до США й Канади, а також збільшення короткострокової трудової міграції до регіону ЄС і зниження до країн СНД;

- більше жінок братимуть участь у довгостроковій і короткостроковій трудовій міграції;

- набагато вищий рівень участі молодих людей (віком 18-29 років) у внутрішній і міжнародній міграції;

- більші зовнішні довгострокові й короткострокові потоки трудової міграції з міських районів, особливо з великих міст;

- збільшення кількості жителів з північної, східної й центральної України, які будуть готові брати участь у довгостроковій трудовій міграції.

Повернення на постійне проживання до України після тривалої трудової міграції – це поточна тенденція, яка показує ознаки зростання. У 2016 році 144,5 тис. міжнародних довгострокових трудових мігрантів, або 39% від загальної зареєстрованої поточної кількості довгострокових трудових мігрантів, повернулися в Україну на постійне проживання. Найбільше мігрантів повернулося з таких чотирьох

країн: Російська Федерація (33%), Польща (19%), Італія (9%) та Чеська Республіка (9%). Як і очікувалося, імовірність повернення трудових мігрантів зростає з віком [4].

На практиці організація державою еміграційного контролю передбачає досягнення наступних цілей:

- забезпечення зворотного характеру зовнішньої трудової міграції;

- реалізація права громадян на свободу переміщень та працевлаштування;

- належний захист прав та інтересів робітників у країнах перебування;

- покращення ситуації на національному ринку праці (завдяки скороченню безробіття або від отримання потрібних йому фахівців після повернення трудових мігрантів, що освоїли нові спеціальності, на батьківщину);

- обмеження виїзду працівників у тих секторах економіки, забезпечення яких кваліфікованими кадрами є недостатнім;

- сприяння регулярному надходженню в країну і ефективному використанню міграційного капіталу на користь національної економіки;

- нарощування експорту вітчизняної продукції.

Державне регулювання міграції робочої сили розглядається як цілеспрямована діяльність органів державної виконавчої влади та органів місцевого самоврядування щодо реалізації пріоритетів міграційної політики, регламентації чисельності та якості робочої сили в країні шляхом запровадження відповідних юридично-правових, економічних, фінансових, організаційних, інформаційних і соціальних заходів. Систему суб'єктів державного регулювання міграційними процесами в Україні можна розподілити на суб'єктів загального регулювання міграційними процесами та органи державного управління, що здійснюють безпосередньо регулювання міграційними процесами в Україні [5].

Суб'єкт протидії нелегальній міграції – це носій передбачених адміністративно-правовими нормами прав та обов'язків щодо протидії нелегальній міграції і здатний надати права реалізовувати, а покладені обов'язки виконувати.

Виходячи із змісту діяльності, спрямованої на протидію нелегальній міграції, функціонального призначення та кола повноважень суб'єкти протидії нелегальній міграції можуть бути поділені на такі основні групи:

- 1) суб'єкти законодавчого забезпечення протидії нелегальній міграції;
- 2) суб'єкти безпосередньої правоохоронної діяльності у сфері протидії нелегальній міграції;
- 3) суб'єкти здійснення правосуддя у справах про порушення міграційного законодавства;
- 4) суб'єкти запобігання нелегальній міграції;
- 5) суб'єкти контролю та нагляду за діяльністю суб'єктів безпосередньої правоохоронної діяльності у сфері протидії нелегальній міграції.

Першу групу суб'єктів складають Верховна Рада України, Президент України, Кабінет Міністрів України, відповідні міністерства та відомства. Особливе місце серед цих органів займає Верховна Рада України, від якої як єдиного законодавчого органу в нашій державі головним чином залежить якість забезпечення правового регулювання протидії нелегальній міграції.

Другу групу зазначених суб'єктів складають суб'єкти безпосередньої правоохоронної діяльності у сфері протидії нелегальній міграції. У свою чергу, суб'єкти цієї групи діляться на дві підгрупи: 1) суб'єкти, для яких безпосередня правоохоронна діяльність у сфері протидії нелегальній міграції є однією з основних функцій; 2) суб'єкти, для яких така діяльність є другорядною функцією і здійснюється лише в процесі виконання ними основних функцій, які безпосередньо не пов'язані з протидією нелегальній міграції.

Адміністрація Державної прикордонної служби України є центральним органом виконавчої влади зі спеціальним статусом у справах охорони державного кордону. До основних функцій Державної прикордонної служби України віднесено участь у боротьбі з організованою злочинністю та протидія незаконній міграції на державному кордоні України та в межах контрольованих прикордонних районів. Повноваженнями Державної прикордонної служби України у сфері протидії нелегальній міграції є: прийняття

у взаємодії з МВС України і органами Служби безпеки України рішень про видворення за межі України іноземців та осіб без громадянства, які затримані в межах контрольованих прикордонних районів при спробі або після незаконного перетинання державного кордону в Україну, видворення цих осіб; здійснення самостійно або у взаємодії з органами і підрозділами МВС України і органами Служби безпеки України в межах контрольованих прикордонних районів контролю за дотриманням іноземцями та особами без громадянства, а також біженцями та особами, яким надано притулок в Україні, установлених правил перебування на її території.

Служба безпеки України – державний правоохоронний орган спеціального призначення, який забезпечує державну безпеку України. Служба безпеки України підпорядкована Президенту України і підконтрольна Верховній Раді України. Служба безпеки України у межах своєї компетенції протидіє нелегальній міграції, виявляє потоки нелегальних мігрантів, які набувають ознак організованої злочинності, їх компетенція і повноваження в цій сфері регламентовані Законом України «Про Службу безпеки України».

І все ж основний тягар з протидії нелегальній міграції лягає на підрозділи Державної міграційної служби України (ДМС) та Національну поліцію України.

Згідно з Положенням «Про Державну міграційну службу України» основними завданнями ДМС України є: 1) внесення пропозицій щодо формування державної політики у сферах міграції (імміграції та еміграції), у тому числі протидії нелегальній (незаконній) міграції, громадянства, реєстрації фізичних осіб, біженців та інших визначених законодавством категорій мігрантів; 2) реалізація державної політики у сферах міграції (імміграції та еміграції), у тому числі протидії нелегальній (незаконній) міграції, громадянства, реєстрації фізичних осіб, біженців та інших визначених законодавством категорій мігрантів; 3) реалізація в межах своєї компетенції державної політики у сфері волонтерської діяльності.

До завдань ДМС України необхідно також віднести здійснення нагляду за дотриманням законодавства у сферах міграції

(імміграції та еміграції), у тому числі протидії нелегальній (незаконній) міграції, громадянства, реєстрації фізичних осіб, біженців та інших визначених законодавством категорій мігрантів, адже серед повноважень ДМС України є низка саме наглядових [7]. Так, ДМС здійснює державний контроль за дотриманням законодавства у сфері міграції (імміграції та еміграції), у тому числі протидії нелегальній (незаконній) міграції, громадянства, реєстрації фізичних осіб, біженців та інших визначених законодавством категорій мігрантів, у випадках, передбачених законодавством, притягує порушників до адміністративної відповідальності [8].

На міжнародній арені вказаний орган державної влади активно співпрацює з – НАТО (північноатлантичний альянс) — міжнародною міжурядовою організацією, військово-політичним союзом 28 держав;

– Радою Європи — міжнародною організацією 47 держав-членів у європейському просторі;

– Управлінням Верховного комісара ООН у справах біженців (УВКБ ООН) — установою, що забезпечує захист і допомогу біженцям у різних країнах світу;

– Міжнародною організацією з питань міграції, метою якої є забезпечення в усьому світі впорядкованої міграції осіб, які потребують міжнародних міграційних послуг.

До суб'єктів, для яких така діяльність щодо протидії нелегальній міграції є другою функцією і здійснюється лише в процесі виконання ними основних функцій, які безпосередньо не пов'язані з протидією нелегальній міграції, можна віднести: Міністерство закордонних справ, Державну фіскальну службу України (митні органи).

Третя група суб'єктів — це суди загальної юрисдикції, до компетенції яких закон відносить судовий розгляд справ про порушення міграційного законодавства, та адміністративні суди, до компетенції яких віднесено прийняття рішення про примусове видворення нелегальних мігрантів.

Діяльність суб'єктів четвертої групи головним чином пов'язана із запобіганням нелегальній міграції. До них відносяться органи, які, зокрема, забезпечують проведення єдиної державної міграційної політики, здійснюють профілактичну діяльність щодо нелегальної міграції.

Власне профілактика нелегальної міграції є обов'язком усіх органів державної влади, органів місцевого самоврядування, адміністрацій підприємств, установ і організацій, незалежно від форми власності.

П'яту групу суб'єктів складають суб'єкти, які здійснюють контроль та нагляд за діяльністю суб'єктів безпосередньої правоохоронної діяльності у сфері протидії нелегальній міграції. Парламентський контроль за виконанням законів у сфері протидії нелегальній міграції здійснюється Верховною Радою України безпосередньо, Комітетом Верховної Ради України з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності, іншими парламентськими комітетами в рамках їх повноважень, Уповноваженим Верховної Ради України з прав людини. Згідно з ч. 2 ст. 107 Конституції України та ст. 3 Закону України «Про Раду національної безпеки і оборони» контроль за діяльністю органів виконавчої влади у сфері національної безпеки здійснює Рада національної безпеки та оборони України. До суб'єктів цієї групи слід віднести також суд, який здійснює судовий контроль за діяльністю зазначених вище органів при розгляді адміністративних справ про адміністративні порушення міграційного законодавства, вирішення питання про затримання іноземця та видворення його за межі України в примусовому порядку. Процесуальне керівництво в кримінальних правопорушеннях за фактом нелегальній міграції здійснюється Генеральним прокурором України й уповноваженими ним прокурорами [6].

Міграція перетворюється на вагомий чинник розвитку, боротьби із бідністю, досягнення проголошених ООН цілей тисячоліття. Разом з тим, уряди багатьох держав не здатні скористатися можливостями, які надає міграція. До них належить і Україна, де формування державної міграційної політики, як і її інституційне забезпечення, все ще не завершено. Подолання проблем у міграційній сфері, використання позитивного потенціалу міграції потребують удосконалення національного міграційного законодавства, становлення адміністративних органів з його виконання, розвитку міжнародного співробітництва у відповідній сфері. Тенденції розвитку

міграційних процесів є взаємозалежними з політичними, економічними, соціальними, географічними, природними та іншими чинниками розвитку людського суспільства. Проте міжнародна практика не дає підстав стверджувати, що людством уже вироблені універсальні і загально визначені правові механізми, здатні гарантувати цілком оптимістичне та безконфліктне регулювання міграцій, захисту прав певних категорій осіб, які беруть участь у цих процесах [5].

Висновки

У статті визначено, що суб'єктом протидії нелегальній міграції є носій передбачених адміністративно-правовими нормами прав та обов'язків щодо протидії нелегальній міграції і здатний надати права реалізувати, а покладені обов'язки виконувати.

Отже, система суб'єктів протидії нелегальної міграції складається з п'яти груп, а саме: суб'єкти законодавчого забезпечення протидії нелегальній міграції; суб'єкти безпосередньої правоохоронної діяльності у сфері протидії нелегальній міграції; суб'єкти здійснення правосуддя у справах про порушення міграційного законодавства; суб'єкти запобігання нелегальній міграції; суб'єкти контролю та нагляду за діяльністю суб'єктів безпосередньої правоохоронної діяльності у сфері протидії нелегальній міграції. У зв'язку з процесом глобалізації та євроінтеграції України обсяги міграції будуть постійно зростати, у т.ч. і нелегальної (незаконної) міграції, що потребує удосконалення діяльності суб'єктів правового і організаційного регулювання протидії нелегальній (незаконній) міграції.

Література

1. Міграційний профіль України за 2016 рік. Київ: Державна міграційна служба України, 2017. 98 с.
2. Концепція розвитку сектору безпеки і оборони України: затв. Указом Президента України від 14.03.2016 р. № 92/2016.
3. Economically active population in 2014, by region. information is based on results of population (households) sample survey on issues of economic activity).http://www.ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2014/gr/gr_reg/reg_e/eap_2014_e.htm

4. «Дослідження та діалог щодо політики у сфері міграції і грошових переказів в Україні», «Міграція як чинник розвитку в Україні». Дослідження фінансових надходжень, пов'язаних з міграцією, та їхнього впливу на розвиток в Україні. Міжнародна організація з міграції (МОМ), Представництво в Україні, Київ, 2016. Режим електронного доступу: http://www.iom.org.ua/sites/default/files/mom_migraciya_yak_chynnyk_rozvytku_v_ukrayini.pdf

5. Сафонов Ю.М., «Міграційна політика та міграційні процеси в Україні». «Світова економіка та міжнародні відносини», «Інтелект XXI» № 3 '2015. Режим електронного доступу: http://www.intellect21.nuft.org.ua/journal/2015/2015_3/1.pdf

6. Безпалова О.І, Іванцов В.О., Романенко М.В. ХНУВС, кафедра адміністративної діяльності органів внутрішніх справ. Текст лекції з дисципліни «Протидія поліції нелегальній міграції» за темою «Механізм протидії нелегальній міграції». 2016 рік

7. Загородній А.Ф. Державна міграційна служба України як суб'єкт наглядової діяльності у сфері адміністративно-реєстраційної системи [Електронний ресурс] / Загородній А.Ф. // Адміністративне право і процес. — 2013. — № 2 (4). — Режим доступу: <http://applaw.knu.ua/index.php/arkhiv-nomeriv/2-4-2013/item/193-derzhavnamihratsiy-naa-sluzhba-ukrayiny-yak-sub-yekt-nahlyadovoyi-diyalnosti-u-sferi-administrativno-reyestratsiynoyi-sistemy-zahorodnii-a-f>.

8. Про затвердження Положення про Державну міграційну службу України : постановою Кабінету Міністрів України від 20.08.2014 № 360 // Урядовий кур'єр. — 2014. — № 156.

9. Закон України «Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства». **Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2012, № 19-20, ст.179.** <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3773-17>

10. Кодекс України про адміністративні правопорушення . **Відомості Верховної Ради Української РСР (ВВР) 1984, додаток до № 51, ст.1122.** <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10>

11. Кодекс адміністративного судочинства України. **Відомості Верховної Ради**

України (ВВР), 2005, № 35-36, № 37, ст.446. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2747-15>

12. Спільний наказ МВС, Мінсоцполітики України, МОН України «Про затвердження Порядку проведення заходів щодо здійснення нагляду та контролю за виконанням законодавства в міграційній сфері» від 04.09.2013 р. № 850/536/1226. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1683-13>

13. Спільний наказ МВС, Адміністрації Державної прикордонної служби України, СБУ «Про затвердження Інструкції про примусове повернення і примусове видворення з України іноземців та осіб без громадянства» від 23.04.2012 р. № 353/271/150. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0806-12>

14. Спільний наказ МВС України, МОЗ України, Адміністрації Державної прикордонної служби України «Про матеріально-побутове і медичне забезпечення іноземців та осіб без громадянства, що утримуються в пунктах тимчасового перебування іноземців та осіб без громадянства, які незаконно перебувають в Україні, і пунктах тимчасового тримання та спеціально обладнаних приміщеннях» від 17.04.2012 р. № 336/268/254. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0748-12>

15. Спільний наказ МВС України, МЗС України, Мінінфраструктури України, Мінфіну України, СБУ «Про затвердження Порядку обміну інформаційно-аналітичними матеріалами між суб'єктами інтегрованого управління кордонами» від 01.09.2015 р. № 1050/254/341/749/562. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1094-15>

16. Закон України «Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства». **Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2012, № 19-20, ст.179.** <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3773-17>

17. Закон України «Про свободу пересування і вільний вибір місця проживання в Україні». **Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2004, № 15, ст.232.** <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1382-15>

18. Наказ МВС «Про затвердження Інструкції з оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення ДМС» від 28.08.2013 р. № 825. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1654-13>

SUMMARY

The implementation of the state national security policy today is one of the main problems in Ukraine. Illegal migration poses a serious threat to Ukraine's national security and stability in society. Ukraine, as a state, is faced with the lack of an effective system of legal regulation of migration processes that threaten the national security of the country, contribute to the growth of crime and the formation of organized criminal groups, exacerbate social tensions in society. Therefore, the question of defining the tasks and functions of the subjects of combating illegal migration arises. The issues of types of subjects of counteraction to illegal migration in Ukraine and their functions and mutual cooperation are studied. Direct control over the deployment of migration flows is carried out on the basis of national legislation, which is fundamental in shaping the migration policy of the state.

In addition to the creation of a national legal framework, the key to the successful implementation of state migration policy is the formation of institutions responsible for managing external labor migration;
proper staffing of specialized public authorities;
ensuring a sufficient material and financial base for regulating migration;
approval of scientific and information support of the management process.

State regulation of labor migration is seen as a purposeful activity of state executive bodies and local governments to implement the priorities of migration policy, regulation of the number and quality of labor in the country by introducing appropriate legal, economic, financial, organizational, informational and social activities. The system of subjects of state regulation of migration processes in Ukraine can be divided to: subjects of general regulation of migration processes and public administration bodies that directly regulate migration processes in Ukraine. The subject of counteraction to illegal migration is the bearer of the rights and obligations provided by administrative and legal norms concerning counteraction to illegal migration and is capable to realize the given rights, and to carry out the assigned duties. Migration is becoming an important factor in the development, fight against poverty, and the achievement of the UN Millennium Development Goals. However, the governments of many countries are unable to take advantage of the opportunities provided by migration. These include Ukraine, where the formation of state migration policy, as well as its institutional support, is still not completed.

Key words: subjects of counteraction, public administration, migration policy, illegal migration, national security, state regulation of migration policy, efficiency of migration policy, counteraction to illegal migration.